

UDTALELSE TIL GENEREL BEREDSKABSPLAN

Kommune: Ishøj Kommune

Dato for modtagelse: d. 13. november 2023

Titel: Ishøj Kommunes beredskabsplan

Dato for udtalelse: d. 30. november 2023

Udkast/vedtaget plan: Vedtaget

BRS sagsnr.: 2022/003085

Anledning til revision: § 25

BRS sagsbehandler: EEB

Planperiode: 2022-2025

1. Udtalelse

Planen fremstår som velovervejet, overskuelig og strategisk forankret. Selve den operationelle krisestab suppleres af en række relevante stabsstøttefunktioner, og planen suppleres af flere skabeloner/bilag. Det er tydeligt, at erfaringer fra de seneste fire år er indarbejdet i planmaterialet, herunder ift. fokus på virtuel krisestyring. Derudover synes planen at være en god overordnet ramme for de enkelte centres delplaner.

Ved den næste revision kan Ishøj Kommune med fordel overveje at fokusere på krisestyrelsens 6. kerneopgave: fortsat drift og genopretning (vejledning i kontinuitetsplanlægning findes på brs.dk).

2. Eksempler på god praksis

- Erfaringer fra tidligere krisesituationer ses tydeligt afspejlet i planmaterialet, herunder ift. hjemmearbejde/virtuel krisestyring samt et styrket fokus på fleksibel krisestyring.
- Ishøj Kommune har en god samarbejdsrelation med det fælleskommunale redningsberedskab (Beredskab 4K). Der er planlagt for, at Beredskab 4K kan indgå i kommunens krisestyrelsesorganisation, samt at redningsberedskabet vil repræsentere Ishøj Kommune til møder i den lokale beredskabsstab (såfremt det ikke vurderes, at Ishøj Kommune bør repræsenteres af en kommunal medarbejder). På side 7 fremgår en mere detaljeret beskrivelse af kommunens samarbejde med Beredskab 4K.
- Der er en kommunal koordinerende (dvs. operationel) stab med repræsentanter fra Beredskab 4K samt forbindelsesofficerer fra de berørte kommuner. Det er dog vigtigt, at dette koordinationsfora holder fokus på "fælles vidensdeling", som det fremgår af stabens beskrivelse, og ikke træffer beslutninger, der kan være modstridende ift. beslutninger truffet i LBS-regi.
- Planen har en tydelig *all-hazards* tilgang; dvs., at der er fokus på, at krisestyrelsesorganisationen skal kunne håndtere alle typer krisesituationer, uanset årsag.
- Flere steder i planen kan der findes gode definitioner af en krisesituation (fx på side 5 og på side 11). Det er dermed tydeliggjort, hvilke situationer der kræver, at kommunens krisestyrelsesorganisation aktiveres. Det kan med fordel overvejes, om en af disse definitioner på hhv. side 5 og 11 bør erstatte definitionen på side 10.

- Planerne (dvs. den generelle beredskabsplan samt centrenes lokale planer) er tilgængelige for alle medarbejdere på intranettet samt i hard copy-format.
- Planen beror på fire af de i alt syv krisestyringsprincipper (sektoransvars-, ligheds-, handlings- og fleksibilitetsprincipper). Det kan overvejes at tilføje 'retningsprincippet' til listen på side 8, da dette princip allerede synes at være afspejlet i planens tydelige strategiske forankring.
- Krisestyringsorganisationen er delt op i to forskellige strukturer: den rammesættende krisestab og den operationelle krisestab. Dog synes begge stabe at bestå af overvejende strategiske aktører, hvorfor Beredskabsstyrelsen opfordrer Ishøj Kommune til at overveje, om der er behov for at etablere et rent operationelt niveau i kommunens krisestyringsorganisation (typisk på centerchefniveau eller derunder). Se evt. afsnittet 'forslag til forbedringer' i nærværende udtalelse for uddybning.
- Behov for afløsere/stedfortrædere er indtænkt i planmaterialet.
- Der er fokus på både faglige og praktiske stabsstøttefunktioner. Det kan med fordel tydeliggøres, om stabsmedlemmer og stabsstøttefunktionerne fritages for evt. andre opgaver under hændelsesforløbet.
- Igennem planmaterialet er der flere eksempler på gode strategiske hensigter.

3. Forslag til forbedringer

- Det fremgår af planen, at krisestyringsorganisationen er delt op i et strategisk rammesættende niveau og et operationelt niveau. Dog synes deltagerkredsen af den 'operationelle' stab at afspejle en mere strategisk (dvs. rammesættende) rolle. Det kan overvejes, om den nuværende 'operationelle' stab bør omdøbes til den strategiske stab, og i samme ombæring om der skal etableres et operationelt niveau bestående af koordinerende aktører (dvs. typisk på centerchefniveau eller derunder). Det forhindrer dog ikke, at direktionen kan mødes med borgmesteren i starten af et hændelsesforløb for at sætte de overordnede politiske/strategiske rammer for krisestyringsindsatsen.

At opdele krisestyringsorganisationen yderligere kan være med til at sikre, at det strategiske niveau har mulighed for at mødes løbende under krisen mhp. evt. justeringer i kommunens strategiske hensigter, i stedet for at strategiske aktører er optaget pga. møder i den operationelle stab. Samtidigt giver denne opdeling det operationelle niveau arbejdsro til at udføre koordinerende krisestyringsopgaver.

- Hvis den nuværende organisering ift. de strategiske og operationelle stabe bevares, kan det med fordel overvejes, om det er hensigtsmæssigt, at flere stabsmedlemmer potentielt kan ende i en situation, hvor de skal sidde i to forskellige stabe samtidigt.
- Det kan med fordel overvejes, om flere aktiveringstrin (eller 'beredskabsniveauer') kunne være nyttigt for kommunens arbejde med krisestyring. Flere aktiveringstrin er med til at sikre, at krisestyringsorganisationen kan aktiveres i de indledende faser af en potentiel krise uden unødigt ressourcspild, samt at man under et hændelsesforløb kan vælge at justere op og ned ift. mødekadence, antal krisestabsmedlemmer, beman-

ding af støttefunktioner m.v. uden at skulle aktivere og deaktivere krisestaben gentagne gange. At operere med kun ét aktiveringstrin (altså 'beredskabsniveau 2', som er det eneste niveau, der omfatter kriser, der ikke kan håndteres inden for de enkelte centre) kan udfordre kommunens evne til at handle i overensstemmelse med handlingsprincippet ift. at skalere ned uden at deaktivere krisestyringsorganisationen, hvis det viser sig, at hændelsen ikke giver anledning til det ressourcetræk, der oprindeligt blev besluttet.

Samtidigt fremgår det af bilag 3 (skabelon for situationsbillede), at Ishøj Kommune har flere beredskabsniveauer: almindeligt, forhøjet og alarmberedskab; dagligt, let forhøjet, forhøjet, markant forhøjet, og fuldt etableret beredskab. Hvis kommunen beskæftiger sig med disse 'beredskabsniveauer' (aktiveringstrin), kan dette med fordel beskrives i selve planen.

- Ishøj Kommune kan med fordel have en større rolle i evaluering af beredskabsplanen på bagkant af reelle hændelser samt øvelser (i stedet for blot at 'bidrage til' Beredskab 4K's evaluering, som det fremgår på side 10). Derudover kan afsnittet om 'Evaluering efter krisen' på side 24 overvejes uddybet.
- Af side 11 fremgår det, at regeringens krisestyringsorganisation kan beslutte af aktivere den Nationale Operative Stab (NOST). Det kan give indtryk af, at det nationale krisestyringssystem er et kommandosystem, hvilket ikke er korrekt. Det er kun Rigspolitiet, der kan aktivere NOST i regi af deres formandskab. Det samme gælder de lokale beredskabsstabe (LBS'erne), som kun kan aktiveres af den pågældende politikreds (i Ishøj Kommunes tilfælde, Københavns Vestegns Politi).
- Det kan med fordel beskrives yderligere i planen, hvordan krisestabsmedlemmer samt stabsstøttefunktionerne uddannes og trænes for at kunne varetage deres roller i kommunens krisestyringsorganisation.
- Det kan med fordel tydeliggøres, om "tovholderen for krisestyring" og "tovholderen for krisestyringssekretariatet" refererer til den samme funktion.
- Procedurer, opgaver og roller ifm. udsendelse af en forbindelsesofficer til eksterne krisestyringsfora (fx LBS) kan med fordel beskrives nærmere i planen.
- Det kan med fordel overvejes, hvordan kommunen håndterer alarmer og varsler uden for normale arbejdstider.
- Det fremgår af tjeklisten på side 14, at referatet fra krisestabsmøder skal godkendes af to chefer og kommunaldirektøren. Det kan overvejes, om det er mere hensigtsmæssigt med kun én godkender, så informationen hurtigere og mere effektivt kan komme ud til såvel interne som eksterne aktører (fx kun krisestabschef, som fremgår af side 21).
- Ift. virtuel krisestyring kan det med fordel tydeliggøres, hvilken platform kommunen bruger til dette, samt dertilhørende overvejelser eller begrænsninger ift. deling af (person)følsomme informationer.

- Det kan overvejes, om visitering af indgående mails i fællespostkassen kan varetages af en enkelperson eller 2-3 personer på skift. På den måde er centercheferne, tovholdere og formænd for arbejdsgrupperne fritaget for at skulle vurdere, hvem der bør håndtere en henvendelse, og kan i stedet forholde sig til selve indholdet.
- Stabsstøttefunktionen 'logistikstaben' kan med fordel beskrives yderligere.
- Relevante medarbejdere kan med fordel oplæres i C3-systemet i 'fredstid'.
- I forhold til bilag 1:
 - På første stabsmøde er der nok ikke udarbejdet et egentligt situationsbillede, som kan præsenteres. Derfor kan punkt 3 med fordel erstattes med 'opstilling af 1. situationsbillede' eller lign.
 - Der kan med fordel overvejes at tilføje 'forstærket overvågning af medier, mails m.v.' til punkt 5.

Beredskabsstyrelsen har ikke yderligere bemærkninger. Hvis tilbagemeldingen skal uddybes, er kommunen velkommen til at henvende sig til undertegnede. Det understreges, at eventuel implementering af Beredskabsstyrelsens anbefalinger sker på frivillig basis.

Med venlig hilsen

Eva Branson | Fuldmægtig
Beredskabsplanlægning og Krisestyring (BRK)